

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

[Signature]
Олена ГРИБАНОВА

«01» вересня 2026 р.

**ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки фахових молодших бакалаврів

галузі знань: J – Транспорт та послуги

спеціальності: J3-Туризм і рекреація

освітньо-професійної програми: туристичне обслуговування

Укладач: Ольга ЛІТВІНОВА-ГОЛОВАНЬ

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії
туризму та фізичного виховання
Протокол № 1 від «27» серпня 2026
Голова ЦК

Ольга ЛІТВІНОВА-ГОЛОВАНЬ

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від «28» серпня 2026
Заступник директора з НМР

Альона ХОДАКОВСЬКА

2026 рік

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів -3	Галузь знань ї транспорт та обслуговування	Нормативна	
Розділів –2	Спеціальність ІЗ-туризм і рекреація	Рік підготовки: 1	
Загальна кількість годин - 90		1 -й	
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: 2 год	Освітньо-професійна програма – туризм і рекреація	0год.	0год.
		Практичні, семінарські	
		38 год.	
		Лабораторні	
	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	0год.	0год.
		Самостійна робота	
		45 год.	
		Вид контролю: Іспит 3	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета освітнього компоненту «Вступ до спеціальності» полягає у наданні загального уявлення про туризм як галузь знань, формування розуміння туризму як соціально-економічного явища і виду діяльності (згідно варіативної частини освітньо-професійної програми підготовки молодших спеціалістів ІЗ-туризм і рекреація галузі знань І – транспорт та обслуговування).

Предметом вивчення в освітньому компоненті є механізм діяльності туристської індустрії.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є:

- визначення специфічних рис функціонування туристичної діяльності
- вивчення студентами понятійно-термінологічного апарату туризму;
- надання знань щодо історії розвитку туризму як в Україні, так і в світі, діяльності міжнародних організацій з регулювання туристичного процесу, забезпечення державної туристичної політики;
- надання студентам знань з обслуговування в сфері гостинності та туризму;
- оволодіння студентами вміннями системно оцінювати проблеми ринкового середовища та ефективно використовувати отримані теоретичні знаннями в практичній діяльності;

- швидке реагування на зміни в певній сфері.

3. Очікувані результати навчання

Вид компетентності	Програмні компетентності	Програмні результати
Загальна компетентність (ЗК)	ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел ЗК 9. Здатність діяти доброчесно, керуватися етичними нормами в особистій, навчальній та професійній діяльності, демонструвати нульову толерантність до корупції	РН 4. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі у професійній діяльності РН 6. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал країн, регіонів щодо стану і перспектив розвитку туризму і рекреації РН 13. Здійснювати пошук, оброблення й аналізування інформації з різних джерел у професійній діяльності
Спеціальна компетентність (СК)	СК 13. Здатність працювати в команді й налагоджувати міжособистісну взаємодію під час розв'язання професійних задач	

4. Міждисциплінарні зв'язки

Освітній компонент «Вступ до спеціальності» викладається паралельно з Навчальною практикою зі вступу до спеціальності й має структурно-логічний зв'язок з освітнім компонентом «Технологія і організація туристичного обслуговування», «Навчальна практика зі вступу до спеціальності».

5. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Туризм як суспільне явище та галузь економіки

Тема 1.1. Сутність туризму, рекреації та дозвілля. Поняття туризму та рекреації, їх взаємозв'язок. Вплив туризму на розвиток економіки країни, соціальну та культурну сфери.

Тема 1.2. Історія та еволюція туристичного руху. Основні етапи розвитку туризму у світі та в Україні. Сучасні тенденції та фактори, що впливають на туристичний попит.

Тема 1.3. Туристсько-рекреаційні ресурси. Природно-географічна, історико-культурна та соціально-економічна спадщина як основа формування туристичного продукту.

Розділ 2. Класифікація та види туристичної діяльності

Тема 2.1. Класифікація туризму. Форми та види туризму (внутрішній, міжнародний; за метою подорожі, способом пересування, тривалістю).

Тема 2.2. Активні та сучасні види туризму. Спортивний, екологічний, пригодницький, подійний та гастрономічний туризм. Роль анімації та розваг у сучасній туристичній діяльності.

Тема 2.3. Інфраструктура туризму та гостинності. Засоби розміщення (готелі, заклади відпочинку), харчування, транспортне та екскурсійне забезпечення.

Розділ 3. Правові засади та безпека в туристичній галузі

Тема 3.1. Законодавче регулювання туризму в Україні. Закони та нормативи. Державна політика, органи управління та суб'єкти туристичної діяльності (туроператори, турагенти).

Тема 3.2. Права, обов'язки та безпека учасників туризму. Права й обов'язки суб'єктів та туристів. Забезпечення безпеки, види формальностей (страхові, паспортно-візові).

Тема 3.3. Туристичний ринок регіону (на прикладі Запорізького краю). Аналіз місцевого ринку: провідні туристичні підприємства, локальні маршрути та потенціал розвитку.

Розділ 4. Професійний профіль та основи екскурсійної майстерності

Тема 4.1. Вимоги до компетентностей фахівця з туризму. Професіограма, Hard & Soft skills, етика обслуговування та ділові комунікації в сфері сервісу.

Тема 4.2. Основи організації екскурсійної діяльності. Поняття екскурсії, методика розробки та проведення екскурсійних маршрутів.

Тема 4.3. Практикум: Розробка та проведення підсумкового маршруту. Організація навчально-ознайомчої екскурсії локальним об'єктом (наприклад, «Містечко ЗНУ» / історичні локації міста).

6. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Туризм як суспільне явище та галузь економіки					
Тема 1.1. Сутність туризму, рекреації та дозвілля	7	0	3	0	4
Тема 1.2. Історія та еволюція туристичного руху	6	0	3	0	3
Тема 1.3. Туристсько-рекреаційні ресурси	7	0	3	0	4
Разом за розділом 1	20	0	9	0	11
Розділ 2. Класифікація та види туристичної діяльності					
Тема 2.1. Класифікація туризму	7	0	3	0	4
Тема 2.2. Активні та сучасні види туризму (з елементами анімації)	8	0	4	0	4
Тема 2.3. Інфраструктура туризму та гостинності	7	0	3	0	4
Разом за розділом 2	22	0	10	0	12
Розділ 3. Правові засади та безпека в туристичній галузі					
Тема 3.1. Законодавче регулювання туризму в Україні	7	0	3	0	4
Тема 3.2. Права, обов'язки та безпека учасників туризму	7	0	3	0	4
Тема 3.3. Туристичний ринок регіону (на прикладі	6	0	3	0	3

Запорізького краю)					
Всього за розділом 3	20	0	9	0	11
Розділ 4. Професійний профіль та основи екскурсійної майстерності					
Тема 4.1. Вимоги до компетентностей фахівця з туризму	6	0	3	0	3
Тема 4.2. Основи організації екскурсійної діяльності	7	0	3	0	4
Тема 4.3. Практикум: Розробка та проведення підсумкового маршруту	8	0	4	0	4
Всього за розділом 4	21	0	10	0	11
Усього аудиторних годин	83	0	38	0	45
Консультації до іспиту	4	-	-	-	-
Семестровий контроль: Іспит	3	-	-	-	-
Годин за курс	90		38		45

7. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовний модуль 1		
1	Мета та завдання курсу «Вступ до спеціальності» туризм; Рекреація, туризм і дозвілля: розмежування понять та оцінка мультиплікативного впливу туризму на економіку	3
2	Еволюція світового та вітчизняного туристичного руху: від перших прочан до масового туризму	3
3	Туристсько-рекреаційні ресурси України та світу (аналіз кейсів та природно-культурного потенціалу)	3
4	Порівняльний аналіз видів туризму: рекреаційний, пізнавальний, діловий та лікувально-оздоровчий	3
5	Сучасні тренди та спеціалізовані види туризму (екотуризм, гастротуризм, активний та подійний туризм)	4
6	Аналіз матеріально-технічної бази туризму: засоби розміщення, харчування та транспортне обслуговування	3
Змістовний модуль 2		
7	Нормативно-правове регулювання туризму в Україні: аналіз Закону України «Про туризм»	3
8	Права й обов'язки суб'єктів туристичного ринку та туристів; безпека та страхові формальності	3
9	Аналіз туристично-рекреаційного потенціалу та суб'єктів туріндустрії Запорізького регіону	3

10	Професіограма фахівця з туризму: формування Hard & Soft skills, етика ділового спілкування туризму	3
11	Технологія підготовки екскурсії: розробка технологічної карти та вибір об'єктів показу	3
12	Презентація та захист навчальних екскурсійних проєктів (на прикладі кампусу ЗНУ або історичних локацій міста)	4
	Всього	38

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Аналітичний огляд «Вплив туризму на розвиток інфраструктури та зайнятість населення в Україні»	4
2	Підготовка презентації / повідомлення «Видатні постаті в історії розвитку туризму (Томас Кук, українські діячі туризму)»	3
3	Складання опису та картографування туристично-рекреаційних ресурсів одного з регіонів України (на вибір)	4
4	Розробка концепту креативного тематичного туру (наприклад, гастрономічного чи пригодницького)	4
5	Дослідження ринку сучасних готельних брендів та концепцій (смарт-готелі, еко-резорти, глемпінги)	4
6	Аналіз транспортного забезпечення туристичних маршрутів (пакетні авіаперевезення, залізничний та автобусний туризм)	4
7	Опрацювання типової угоди на туристичне обслуговування: аналіз прав, обов'язків та фінансової відповідальності сторін	4
8	Складання пам'ятки з безпеки для туриста при організації активних чи закордонних подорожей	4
9	Моніторинг діяльності провідних туроператорів та турагентств регіону (вебсайти, соціальні мережі, асортимент продуктів)	3
10	Складання власного портфоліо саморозвитку фахівця з туризму (необхідні мови, цифрові навички, сертифікації)	3
11	Розробка технологічної карти та «портфеля екскурсовода» для мініекскурсії	4
12	Підготовка візуального супроводу (інфографіка, фото/відео) для інтерактивної екскурсії	4
Разом		45

9. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання розглядається у таких варіантах :

1. Завданням середнього рівня є написання ЕССЕ на тему "Be a professional tourism». Завдання пишеться згідно плану: 1. Чого я хочу досягнути у майбутньому? 2. Яка моя головна мета? 3. Мій план професійного розвитку. 4. Шляхи і засоби досягнення цілей. 5. Перешкоди, які можуть виникнути на шляху до мети. (Оцінка за зміст 5 балів, за презентацію 5 балів).

2. Завданням достатнього рівня є розробка технологічної карти та інформаційного листа екскурсії за прикладами (розміщено в курсі Moodle). 8 балів інформаційна карта, 8 балів інформаційний лист.

ІДЗ, як результат неформальної/інформальної освіти

1. Задання високого рівня. Дослідження з тезами (теми нижче, або своя). Обрав тему ви можете з'єднати її з іншими предметами (географія, громадянська освіта, історія та ін..) **Оцінка 20б- за 100б. шкалою.**

2. Завдання високого рівня. Проходження онлайн курсу "Створення ефективних DMO для туристичного розвитку" <https://vumonline.ua/course/creation-of-effective-dmo/> . **Оцінка 20б- за 100б. шкалою.**

Теми індивідуальних завдань для дослідження з публікацією тез доповіді:

1. Перспективи розвитку індустрії туризму
2. Фактори зовнішньої середовища, які впливають на діяльність та розвиток туристичної індустрії.
3. Самодіяльний туризм.
4. Ринок туристичних послуг.
5. Туристична діяльність
6. Суб'єкти туристичного ринку.
7. Турагенти і туроператори.
8. Типи і категорії туризму.
9. Груповий туризм.
10. Туризм, як вид професійної діяльності
11. Види туристських організацій по функціональним ознакам.
12. Фактори, які впливають на розвиток туризму.
13. Основні властивості споживачів туристичного продукту.
14. Роль туроператора і турагента на туристичному ринку.
15. Фактори, які впливають на розподіл туристського потоку по регіонам світу.
16. Мотивація подорожей.
17. Система керування персоналом у туристичних закладах.
18. професійні стандарти для туризму.
19. Структура та сегменти туристичного ринку.
20. Властивості споживачів туристичного продукту.
21. Характеристика відмінних підходів до класифікації туризму.
22. характеристика етапів розвитку Світового туризму.

23. Характеристика видів лікувальних, та лікувально-оздоровчих видів туризму.
24. Поняття «Екологічний туризм». Характеристика видів екологічного туризму.
25. Діловий туризм. Види ділового туризму.
26. Характеристика релігійного туризму в світі.
27. Географія туризму з метою відпочинку та розваг.
28. Територіальна структура міжнародного туризму.
29. Екологічний туризм на особо охоронних місцевостях.
30. Характеристика гірно-лижного туризму в світі.
31. Особливості і географія інсетів-туризму в світі.
32. Географія тематичних парків світу, особливості функціонування пеного сектору світового туризму.
33. Культурно-пізнавальний туризм.
34. Сільський туризм в світі, види та моделі сільського туризму.
35. Сільський туризм в Україні. Розвиток сільського туризму в Запоріжжі.
36. Центри ділового туризму в світі.
37. Туристко-рекреаційні регіони лікуваного туризму в Західній Європі.
38. Географія релігійного туризму в Європі.
39. Характеристика релігійного туризму в Азії.
40. Географія тематичних парків у Європі.
41. Характеристика пляжного туризму у Європі.
42. Характеристика гірськолижного туризму в Європі.
43. Гірськолижний туризм в Україні.
44. Види і моделі сільського туризму в Європі.
45. Фото-туризм.
46. Авто-мототуризм.
47. Подієвий туризм .
48. Водяні види туризму.

10. Критерії оцінювання знань студентів

Критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти зі Вступу до спеціальності у системі фахової передвищої освіти*

Рівень навчальних досягнень	Бал	Критерії оцінювання знань і вмінь студентів
Початковий/ недостатній	1-34	Знання: Не може дати визначення поняттю «туризм», не розрізняє учасників туристичного ринку. Відсутні знання про структуру галузі та професійні обов'язки фахівця. Практика: Не здатний працювати з навчальною літературою або нормативними актами. Не може назвати основні туристичні центри навіть на рівні загальної ерудиції. Повне ігнорування норм академічної доброчесності (плагіат без спроб осмислення). Відсутня мотивація до навчання за обраним фахом.
	35-59	Знання: Знає окремі терміни (тур, гід, готель), але не бачить зв'язку між ними. Має слабе уявлення про правове регулювання туризму в Україні. Практика: Може знайти загальну інформацію про країну в інтернеті, але не вміє її професійно інтерпретувати. Складання найпростішого опису турпродукту потребує постійної допомоги викладача. Спілкування на професійні теми відбувається на побутовому рівні, термінологія використовується невпевнено або з помилками.
Середній	60-69 5	Теорія: Орієнтується в класифікації видів туризму та типах туристичних організацій. Знає структуру Закону України «Про туризм» та розуміє етичні норми професії (Кодекс туриста, Етичний кодекс ВТО). Практика: Вміє працювати з джерелами інформації, готувати короткі доповіді про туристичний потенціал регіонів. Може описати основні етапи створення туристичної подорожі. Розуміє різницю між турагентом і

		туроператором, знає основні вимоги до персоналу (soft skills та hard skills). Виконує завдання самостійно, але за чітко визначеним алгоритмом.
	70-74	Теорія: Розуміє місце туризму в економіці країни. Добре знає сучасні тренди (цифровізація, еко-туризм). Володіє знаннями про інфраструктуру туризму (транспорт, розміщення, харчування). Практика: Здатний самостійно підготувати презентацію туристичної дестинації, аргументуючи її привабливість. Вміє аналізувати переваги та недоліки різних видів подорожей. Демонструє критичне мислення при вивченні професійних кейсів. Вміє вести дискусію про перспективи розвитку туризму, використовуючи професійну аргументацію. Дотримується принципів академічної етики.
Достатній	75-89	Теорія: Повно та вичерпно володіє теоретичним матеріалом. Розуміє специфіку внутрішнього та міжнародного туризму, знає сучасні стандарти обслуговування та основи маркетингу в туризмі. Орієнтується в міжнародних організаціях (ЮНВТО, ІАТА тощо). Практика: Вміє самостійно порівнювати туристичний потенціал різних країн або регіонів України. Здатний розробити концепцію простого турпродукту, враховуючи потреби цільової аудиторії. Впевнено працює з нормативно-правовою базою. Демонструє навички критичного оцінювання інформації. Самостійно готує якісні презентації та звіти, що мають практичну цінність. Використовує професійну термінологію як основний інструмент спілкування.

Високий	90-100	Теорія: Виходять за межі підручника. Студент відстежує останні зміни в законодавстві, знає інноваційні технології в туризмі (VR-екскурсії, Smart-туризм). Глибоко розуміє принципи сталого розвитку та етики в професії. Практика: Здатний проектувати унікальні туристичні маршрути з елементами анімації або спеціалізованих послуг. Вміє прогнозувати розвиток туристичних дестинацій. Здатний презентувати свої ідеї професійній аудиторії та аргументовано захищати власну позицію. Високий рівень самоорганізації та академічної доброчесності. Проявляє креативність у вирішенні кейс-стаді та проблемних ситуацій. Здатний до командної роботи на лідерських позиціях. Повністю готовий до поглибленого вивчення профільних вузькоспеціалізованих дисциплін.
---------	--------	---

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою Коледжу	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	55 (відмінно)	Зарах овано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

11. Види контролю та оцінювання

Поточний контроль знань					Самостійна робота інд. завд.	Залік/ Екза мен	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)		Модульна атестація № 2 (30 балів)					
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4	Розділ 5			
15	15	10	10	10	20	20	100

12. Рекомендована література

Основна:

1. Балабаниць А. Організація туризму : електрон. навч. посіб. Київ : МДУ, 2024. 449 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi80/0060471.pdf>.

2. Вступ до фаху та академічна доброчесність: методичні вказівки до проходження навчальної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання, спеціальності: 242 «Туризм і рекреація» / Державний біотехнологічний університет; упоряд.: Г.Ю. Омельченко, С.М. Калініченко, С.О. Заїка, О.В. Грідін, А.В. Грібіник, Л.І. Безгінова— Харків : ДБТУ [б. в.], 2023. – 25 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/35329/1/MV_VSTUP%20DO%20FAKHU_242_2023.pdf

3. Кравець О. М. Вступ до фаху (туризм) : конспект лекцій для студентів денної і заочної форм навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 – Туризм) / О. М. Кравець, А. О. Козлова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2020. – 99 с. URL: <https://surl.li/uokxgg>

4. Літвінова-Головань О.П. Вступ до спеціальності: методичні рекомендації до практичних робіт для підготовки фахових молодших бакалаврів галузі знань «Транспорт та послуги», спеціальності «Туризм і рекреація» (ОПП «Туристичне обслуговування») / О. П. Літвінова-Головань. — Запоріжжя: ВСП «ЕПФК ЗНУ», 2026. — 16 с. URL: <https://surl.li/ucypvw>

5. Літвінова-Головань О.П. Вступ до спеціальності : методичні рекомендації до самостійної роботи підготовки фахових молодших бакалаврів галузі знань «Транспорт та послуги», спеціальності ІЗ «Туризм і рекреація» (ОПП «Туристичне обслуговування») / Літвінова-Головань О.П. Запоріжжя: ВСП «ЕПФК ЗНУ», 2026. 15 с. URL: <https://surl.li/eppcbv>

6. Спеціалізований туризм : навч. посіб. / Г. А. Богатирьова, М. Г. Головань, Г. О. Горіна, Т. С. Коптева, О.П. Літвінова-Головань, К.В. Снігур; Дон. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. – Кривий Ріг : [б. в.] 2021. – 173 с.

Додаткова література

1. Влащенко Н. М., Тонкошкур М. В. Інноваційні технології в туризмі : навч. посіб. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 214 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi80/0059683.pdf>.
2. Готельно-ресторанний бізнес : навч. посіб. / за ред. Н. В. Якименко-Терещенко. Харків : НТУ"ХПІ", 2024. 365 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi81/0061438.pdf>.
3. Демко В. С., Колокольчикова І. В. Основи туристичної діяльності: теорія і практика : навч. посіб. Запоріжжя : Таврійський державний агротехнологічний університет ім. Д. Моторного, 2025. 207 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi86/0066032.pdf>.
4. Джинджоян В. В., Горожанкіна Н. А., Бойко З. В. Основи туризмознавства : навч. посіб. Київ : Піча Ю. В, 2022. 246 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi76/0056423.pdf>.
5. Любіцева О. О. Основи туризмознавства : навч. посіб. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2025. 151 с. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi85/0065119.pdf>.
6. Організація туристичної роботи : навч.-метод. посіб. / за ред. А. І. Тіхомірова, Г. Ф. Усатюка. Миколаїв : МНУ, 2017. 177 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi61/0045741.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про туризм» (зі змінами та доповненнями). Офіційний вебпортал парламенту України: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80>
2. Офіційний сайт Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України (розділ «Туризм»): <https://mtu.gov.ua>
3. Державне агентство розвитку туризму України (ДАРТ) — офіційні статистичні матеріали та аналітика: <https://www.tourism.gov.ua>
4. Всесвітня туристична організація (UN Tourism / UNWTO) — глобальні тренди та звіти: <https://www.unwto.org>
5. Офіційний туристичний портал України (Visit Ukraine): <https://visitukraine.today/uk>
6. Освітньо-науковий портал ЕПК ЗНУ (СЕЗН Moodle): [Електронний навчальний курс «Вступ до спеціальності»](#)

[illegible]

